

Список використаної літератури:

1. Маттеи У., Суханов Е.А. Основные положения права собственности. - М.: Юристъ, 1999. - С. 351.
2. Цивільний кодекс України. Коментар. - Харків: «Одіссей», 2003. - С. 222.
3. Цивільне право України: Підручник. Академічний курс у 2-х томах / За ред. Я.М. Шевченко. - К.: Видавничий дім Інюре. - Т. 1. - 2003. - С. 296; Цивільне право України: Підручник: у 2-х кн. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. - К.: Юрінком Інтер. - 2002. - Кн. 1. - С. 332.

Непом'яща Ірина Олексіївна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права

ЗНАЧЕННЯ ФАКТОРУ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ МАЙНОВИХ ПРАВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

З 1 січня 2013 р. в Україні функціонує єдина система реєстрації прав на нерухоме майно та її обтяжень. Єдина централізована система реєстрації майнових прав – вибір багатьох держав у світі.

Аналіз законодавства зарубіжних країн засвідчує, що для ефективного захисту прав на нерухомість як приватних власників, так і держави необхідним є створення формальної реєстраційної системи, яка гарантуватиме надійність і гласність цивільного обороту нерухомості [3, с. 64]. На сьогодні в світовій практиці існують дві системи державної реєстрації прав на нерухомість: титульна та актова. Титульна система передбачає реєстрацію прав на об'єкти нерухомості, а актова – реєстрацію правочинів з нерухомістю [2, с. 175].

Прийняття Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та створення умов для його ефективного функціонування – важлива віха в процесі налагодження взаємодії між державою та носіями суб'єктивних цивільних прав, адже основне завдання державної реєстрації речових прав і їх обтяжень – захист інтересів власників відповідних прав [1, с. 98].

Однак значення єдиної системи реєстрації майнових прав не обмежується вищезазначеним. Функції централізованої системи державної реєстрації речових прав та їх обтяжень є значно ширшими, однак загалом вони спрямовані на досягнення стабільності цивільних правовідносин. Реєстрація майнового

права надає впевненості учасникам цивільного обороту в дійсності своїх прав і прав інших учасників цивільних правовідносин. Виступаючи актом визнання державою зареєстрованого права, реєстрація надає впевненості в стабільності прав власників.

Серед функцій системи реєстрації майнових прав дослідники виділяють функції попередження правопорушень, контролю за оподаткуванням, статистичну функцію тощо.

Як зазначається в літературі, діюча система державної реєстрації повинна бути зорієнтована не тільки на добросовісних учасників ринку, але й на боротьбу зі злочинними проявами у цій сфері. Це має знайти відображення як в нормах, що встановлюють порядок реєстрації, так і в організації взаємодії між органами реєстрації та правоохоронними органами власників [2, с. 176]. Єдина централізована система обліку майнових прав є запорукою ефективної боротьби та попередження корупції.

Узагальнені дані з єдиного реєстру майнових прав можуть слугувати економічним обґрунтуванням тих чи інших змін в законодавстві, підґрунтям для реформ в економічній та соціальній сфері.

Ще однією функцією реєстрації речових прав на нерухоме майно є забезпечення контролю за надходженням до державного бюджету коштів, пов'язаних з оподаткуванням операцій з нерухомістю. Функції держави відносно захисту прав громадян і юридичних осіб завжди співвідносяться з функцією контролю виконання ними своїх обов'язків. Одним з основних обов'язків як фізичних, так і юридичних осіб є сплата податків. У свою чергу, дохід держави від податків, які пов'язані з володінням і розпорядженням нерухомістю, складають значну частину державного прибутку. Але для того, щоб збирати податки в повному обсязі, держава в особі податкових органів повинна володіти вичерпною інформацією як про власників (користувачів) об'єктів нерухомості, так і про факти розпорядження цими об'єктами, пов'язаними з отриманням доходу [2, с. 177].

На підставі викладеного вище робимо висновок, що функціонування єдиної централізованої системи реєстрації майнових прав важливе для забезпечення стабільності майнового обороту та належної підтримки цивільно-правових відносин.

Список використаної літератури:

1. Малярчук Т.В. Актуальні проблеми державної реєстрації обтяжень речових прав на нерухоме майно та можливі шляхи їх подолання / Т.В. Малярчук, В.С. Четверик // Сучасні питання економіки і права. — 2014. — Вип. 1. — С. 97-101.
2. Мартинюк О.А. Проблеми державної реєстрації речових прав на нерухоме майно / О.А. Мартинюк // Часопис Київського університету права. — 2014. — № 3. — С. 175-177.

3. Тамаря Я. Зарубіжний досвід державної реєстрації речових прав на нерухоме майно / Я. Тамаря // Jurnalul juridic național: teorie și practică. – 2016. – № 12. – С. 62-65.

Пеструєв Дмитро Миколайович

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права

ВЕДЕННЯ СПРАВ БЕЗ ДОРУЧЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ОBOB'ЯЗКІВ

Однією із важливих проблем цивілістики є визначення підстав виникнення цивільних прав та обов'язків, класифікація та встановлення сутності таких підстав. Попри те, що цим питанням вітчизняними правознавцями приділялась належна увага, низка аспектів правового регулювання у цій галузі усе ще залишається дослідженою недостатньо. Зокрема, це стосується визначення сутності такої підстави виникнення цивільних правовідносин як ведення справ іншої особи без її доручення. Зазначеним зумовлюється актуальність звернення до відповідної проблематики.

Спочатку варто згадати як виглядає концепція вітчизняного цивільного права з цього питання, яка знайшла відображення та законодавче закріплення у Цивільному кодексі України (далі – ЦК України).

Згідно з положеннями частини другої ст. 11 ЦК України підставами виникнення цивільних прав та обов'язків є: 1) договори та інші правочини; 2) створення літературних, художніх творів, винаходів та інших результатів інтелектуальної, творчої діяльності; 3) завдання майнової (матеріальної) та моральної шкоди іншій особі; 4) інші юридичні факти.

Ведення справ іншої особи без доручення у наведеному переліку прямо не згадується. Разом із тим, слід звернути увагу на вираз „інші юридичні факти”, що завершує згаданий перелік. Це формулювання охоплює різноманітні правомірні та неправомірні дії, категорії, до яких можуть бути віднесені й такі випадки як ведення справ іншої особи (діяльність в інтересах іншої особи) без доручення тощо.

Такий висновок впливає, зокрема, з того, що глава 79 ЦК України передбачає зобов'язання, які виникають внаслідок вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення (ст. 1158-1160 ЦК), визначаючи таким чином правостворюючий характер ведення справ іншої особи без її доручення і спеціального уповноваження.